

برخی سیاست‌ها مانند محدود کردن فعالیت کاربر هرچند در ظاهر مغایر آزادی بیان باشد اما می‌تواند از سویی جعل هویت را کاهش دهد و مانع از سوءاستفاده از نام و هویت افراد شود

حکمرانی جدید رسانه و احتمال مهاجرت کاربران از توئیتر

آیا ماسک معلم جایگزینی است که کنترل کلاس درس را در دست ندارد؟

ایلان ماسک در ادعای جدید خود بعد از مالکیت توئیتر اعلام کرده که تمامی کاربری‌های با هویت نامشخص که به عنوان اکانت تقلیدی مشخص نشده است، به حالت تعلیق در خواهد آمد. اکانت‌های تقلیدی که اکانت‌هایی برای باز نشر مطالب پرطرفدار است، قوانین سهل گیرانه‌تری به نسبت جعل اکانت و هویت در فیس بوک و اینستاگرام دارد. در واقع توئیتر اجازه سخت اکانت‌های تقلیدی را مشروط به پذیرش ضوابط این پلتفرم داده است اما در مقابل ساخت آن در اینستاگرام و فیس‌بوک ممنوع است. فردی که می‌خواهد اکانت تقلیدی (parody account) ایجاد کند کافی است که موضوعاتی که پرطرفدار هستند یا با سلیقه عمومی همخوانی دارند را به اشتراک بگذارد. اما نکته اینجاست که در حساب‌های تقلیدی می‌توان از اسامی جعلی نیز استفاده کرد. نتیجه این می‌شود که ممکن است فردی بدون اینکه مطلع باشد به نام خود اکانت‌های مختلفی را در توئیتر ببیند که در حال ارسال اطلاعات مختلف هستند. این موضوع بویژه زمانی برجسته است که می‌توان با جعل نام و هویت افراد دست به بازی‌های سیاسی زد و موج‌های رسانه‌ای به پا کرد.

چه کسی باید برای رسانه مقررات وضع کند؟

مشابه فعالیت ماسک برای بهبود وضعیت افشای هویت کاربران، هرچند با انتقاد گسترده همراه بوده و کاربران معتقدند مالک بیلونر توئیتر آنها را به مسخره گرفته است، یکی از موضوعات کلیدی در حکمرانی رسانه محسوب می‌شود.

به تازگی واتس اپ و اینستاگرام نیز افزونه‌های ارتقای امنیت کاربران را مطرح کرده‌اند. سخت‌گیری ماسک در حالی است که در اینستاگرام و فیس بوک و تیک تاک عملاً نمی‌توان اکانت تقلیدی ایجاد کرد و کاربر باید هویت خود را اعلام کند، در صورتی که کاربری هویت جعلی دارد، با شناسایی و گزارش دیگر کاربران، اکانت او حذف می‌شود.

در حکمرانی رسانه به نظر می‌رسد پلتفرم‌ها بر سر یک موضوع رقابت جدی دارند و آن هم تعداد کاربران است. تعداد کاربران علاوه بر شهرت و تصویر مطلوب، منجر به سود اقتصادی است. برخی سیاست‌ها مانند محدود کردن فعالیت کاربر هرچند در ظاهر مغایر آزادی بیان باشد اما می‌تواند از سویی جعل هویت را کاهش دهد و مانع از سوءاستفاده از نام و هویت افراد شود. اما در عین حال همین سیاست‌ها منجر به مهاجرت گروهی از کاربران از پلتفرمی به پلتفرم دیگر و تهدید بیان و مطالب او بویژه با توجه به آتمسفر سیاست‌هایی که در آن تنفس می‌کند، خواهد شد. مسأله جدی این است که هنوز قوانین و چهارچوب‌های فعالیت شبکه‌های اجتماعی خمیری بوده و استحکام لازم را به خود نگرفته است، تا جایی که در پی سیاست‌های ماسک روزنامه گاردین پیش‌بینی کرده که این سیاست‌ها ممکن است بحران‌هایی را به دنبال داشته باشد.

احتمال مهاجرت کاربران در پی ادعای ماسک

گرد و خاک ماسک در پی کسب مالکیت توئیتر خبر از بازی‌های جدید در شطرنج حکمرانی رسانه می‌دهد. ماسک که هر روز ابعاد جدیدی از مدیریت خود را رونمایی می‌کند و از اخراج نزدیک به نیمی از کارمندان خود، خانه‌تکانی توئیتر را آغاز کرده، این بار به کاربران جعلی حمله برده است. یکی از رسانه‌ها اعلام کرده پیش از این توئیتر نسبت به کاربران جعلی هشدارهایی داده بود اما سیاست فعلی ماسک بیشتر از یک هشدار است. اما پیامد پرخورد قهری ماسک چه خواهد بود؟ برخی کاربران معتقدند در پی این ادعای ماسک آزادی در تبادل افکار مخدوش می‌شود و بسیاری از حرف‌هایی که از طریق اکانت‌های تقلیدی توییت می‌شد دیگر تداوم نخواهد داشت.

برخی حتی پیشنهاد داده‌اند که کاربران توئیتر را به نشانه اعتراض ترک کنند. کاربرانی نیز این موضوع را مربوط به دست‌های پشت‌پرده تصاحب توئیتر می‌دانند و معتقدند ماسک مجبور به خرید توئیتر شد و امروز نیز سیاست‌هایی را به اجبار همان دست‌های پشت‌پرده اعمال می‌کند. برخی حتی دانش و درک علمی توئیتر را در دوره‌ای که همه از آزادی بیان می‌گویند زیر سؤال برده‌اند. مجموع شرایطی که در ظاهر سیاست جدید ماسک برای کاهش اکانت‌های جعلی است بویژه زمانی که می‌توانند از تصویر و نام افراد معروف بدون اطلاع فرد استفاده کنند، پیش‌بینی کاهش کاربران این پلتفرم را به دنبال داشته است.

آیا هوش مصنوعی گریبان بیلونرها را می‌گیرد؟

در چنین بازی سخت و پیچیده‌ای کشورهای که نقش چندان در سیاست‌گذاری‌ها و نقش‌گیری چنین رسانه‌هایی ندارند صرفاً گیرنده توپ بازی حتی به قیمت از دست دادن دروازه هستند. توئیتر، اینستاگرام و فیس بوک در ایران میلیون‌ها کاربر دارند اما در مقایسه با ساکنان کشورهای که تکنولوژی را به خود راه داده‌اند و مشکلاتی مانند اینترنت را ندارند، مشارکت در بازی حکمرانی رسانه حتی از سوی کاربران به صورت محدود دیده می‌شود.

از سویی در این رقابت نفسگیر، هویت دیگری به نام هوش مصنوعی نیز وارد بازی شده است که به دنبال تأثیرگذاری بیش از تأثیرپذیری است. روایات‌های توئیتر که می‌توانند حساب‌های جعلی بسازند و به نام زامبی شناخته می‌شوند به دنبال این هستند که مانند انسان‌ها رفتار کرده و رفتار انسان‌ها را در توئیتر و ری توئیت شکل دهند. در واقع بعد از مدتی مغز انسان قدرت انتخاب و تصمیم‌گیری خود را به روایات‌ها واگذار می‌کند و به نظر می‌رسد در چنین جنگ خاموش و بی‌صلاحتی، ممکن است روزی هوش مصنوعی حتی گریبان بیلونرها را نیز بگیرد.

کاربران ماسک را به مسخره گرفتند

اما در پی ادعای ماسک، بخشی از کاربران توئیتر نام و تصویر او را برای پروفایل خود انتخاب کرده و او را به مسخره گرفتند. این اقدام که پاسخ اعتراضی به ماسک برای حذف اکانت‌های تقلیدی بود حتی در ادامه ترک توئیتر توسط برخی کاربران را به دنبال داشت. در تحلیلی که از اقدام ماسک شده است، کاربران با انتقاد از تصمیم او، نارضایتی خود را اعلام کرده‌اند. یکی از کاربران با اشاره به اینکه او به تازگی مالک توئیتر شده است، نوشته است رفتار ماسک به مانند معلم جایگزینی است که هنوز کنترل کلاس درس را ندارد. برخی کاربران اعلام کرده‌اند که این موضوع آزادی بیان در توئیتر را مخدوش خواهد کرد و برخی مدعی‌اند این موضوع ارتباطی به آزادی بیان نداشته و میزان تظاهر و فریب افکار عمومی با جعل هویت را کاهش خواهد داد. برخی کاربران توئیتر فعالیت خود را در اینستاگرام افزایش داده‌اند و اعلام کرده‌اند که حساب خود را بسته‌اند و این بهترین پاسخ به سیاست جدید بیلونری است که در مقابل آزادی بیان می‌ایستد.

پول مهم است یا امنیت کاربر

به نقل از گاردین، «توئیتر بارها کاربران برجسته خود را به دلیل ترولینگ و اطلاعات نادرست از دست داده است. طی سال‌ها مجبور شده است تلاش‌های خود برای تعدیل را افزایش دهد و کاربران برجسته‌ای مانند ترامپ را که در سال ۲۰۱۷ تخمین زده می‌شد دو میلیارد دلار در سال برای توئیتر به ارمغان بیاورد، ممنوع کند. با وجود چنین حرکتی، فعال‌ترین و سودآورترین کاربران خود را از دست داده است که علاقه‌شان را بدون شک تا حدی به دلیل خستگی محض - نسبت به سیاست‌ها و افراد مشهور از دست داده‌اند.»

در ادامه آمده است: «ماسک ممکن است فکر کند که می‌تواند آتش‌های قدیمی را دوباره روشن کند، اما توئیتر در مبارزه تنها نیست. رشد کاربران فیس بوک در اروپا و امریکای شمالی از سال‌ها پیش بکتواخت بوده است. رشد اینستاگرام کند می‌شود. میانگین زمان صرف شده در سکوها، پس از افزایش در سال ۲۰۲۰ به دلیل قرنطینه‌های کووید-۱۹، احتمالاً کاهش می‌یابد. همه پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی، در واقع بیشتر شرکت‌های فناوری، با زمان‌های سختی روبرو هستند زیرا تبلیغ‌کنندگان بودجه را کاهش می‌دهند. رئیس فیس بوک، مارک زاکربرگ، سال‌هاست که به دنبال مدل سود بعدی است.» این روزنامه با اشاره به شرایط سخت اقتصادی پلتفرم‌ها اضافه کرده است: «صنعت اجتماعی ممکن است به لحظه‌ای از بحران نزدیک شود که در آن رشد، درآمد و مشکلات طولانی مدت مشروعیت سیاسی به نفع یک گسست ترکیب می‌شوند. این صنعت قبلاً در سمت راست تکه تکه شده است، زیرا کاربران راست افراطی که با سیاست‌های اعتدالی غول‌های صنعت، بیگانه شده‌اند، بوم‌شناسی رسانه‌های اجتماعی خود را تشکیل می‌دهند. اما بسیاری دیگر مدت‌هاست که مشتاق جایگزینی برای سیستم‌های استثمارگر، دستکاری‌کننده و اعتیادآور هستند که برای غنی‌سازی میلیارد‌هایی مانند زاکربرگ، ماسک و میمینگ رئیس تیک تاک طراحی شده‌اند.

مشکل نبود جایگزین‌ها نیست. در واقع، برخی از کاربران توئیتر با تلاش برای ایجاد مهاجرت به ماستدودون به تصاحب ماسک پاسخ دادند. مشکل «اثر شبکه» است. پلتفرم‌های قدیمی دقیقاً به دلیل تعداد کاربرانی که دارند، مزایایی را به کاربران ارائه می‌دهند. برای ایجاد یک فروزفتگی در آن نیاز به مهاجرت بیش از هزاران نفر است. اما باید چشمانمان را باز نگه داریم. فقط ممکن است - ماسک که ماسک است - کاری احمقانه و توهین‌آمیز انجام دهد تا بحرانی را تسریع کند که در نهایت چنگال انحصارگران میلیاردی را از زمین ببرد.» این اظهارات که تیغ دو لبه اهمیت پول یا امنیت کاربر را مطرح کرده است به سادگی در دنیای رقابت امروز رسانه‌ها موضوعی است که می‌تواند سایر ابعاد روابط کشورها و دولت‌ها را توسط حاکمان رسانه شکل دهد. هر چند رهبران شبکه‌های اجتماعی می‌گویند که امنیت کاربر و آزادی بیان و دفاع از اخلاقیات در دستور کار آنها است اما در عمل ممکن است موجی که ایجاد می‌شود تبعات سودآوری یا به زمین زدن رقبای سود بیشتر را به دنبال داشته باشد.

هر چند رهبران شبکه‌های اجتماعی می‌گویند که آزادی بیان و دفاع از اخلاقیات در دستور کار آنها است اما در عمل ممکن است موجی که ایجاد می‌شود تبعات سودآوری یا به زمین زدن رقبای سود بیشتر را به دنبال داشته باشد

